

Rozhodnutie

Najvyšší súd Slovenskej republiky – odvolací disciplinárny súd zložený z predsedu senátu JUDr. Jána Bobora a sudcov prof. JUDr. Petra Blahu, CSc., JUDr. Anny Elexovej, JUDr. Dariny Micháلكovej a JUDr. Evy Barcajovej vo veci disciplinárneho konania proti sudcovi Okresného súdu [REDAKOVANÉ] JUDr. [REDAKOVANÉ] o odvolaní predsedu Krajského súdu [REDAKOVANÉ] proti rozhodnutiu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky – disciplinárneho súdu zo dňa 29.septembra 2003 sp. zn. 1 Ds 2/03-15, rozhodol

t a k t o :

Podľa § 131 ods. 4 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v znení neskorších predpisov sa odvolanie predsedu Krajského súdu v Žiline **z a m i e t a**.

O d ô v o d n e n i e :

Rozhodnutím Najvyššieho súdu SR – disciplinárneho súdu 1 Ds 2/03-15 zo dňa 29.septembra 2003 disciplinárny súd podľa § 124 písm. a) zákona č. 385/2000 Z.z. v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon) disciplinárne konanie proti JUDr. [REDAKOVANÉ] sudcovi Okresného súdu [REDAKOVANÉ] pre skutok kvalifikovaný ako neplnenie bezprostrednej sudcovskej povinnosti vec prejednať a rozhodnúť podľa zákona /zahrňujúc všetky druhy právnych noriem, ktorými je sudca viazaný/, v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 10 C 593/01, pôvodne Nc 1310/00 zastavil. Svoje rozhodnutie odôvodnil zistením, že sudca JUDr. [REDAKOVANÉ] sa disciplinárneho previnenia – neplnenia bezprostrednej sudcovskej povinnosti vec prejednať a rozhodnúť podľa zákona mal dopustiť v súvislosti s prejednaním veci pod sp. zn. 10 C 593/01, pôvodne Nc 1310/00, ktorá na Okresný súd Čadca napadla 17.júla 2000. Sudca JUDr. [REDAKOVANÉ] v uvedenej veci po vykonaní dokazovania dňa 6.8.2001 vyhlásil rozsudok, proti ktorému podali odvolanie odporcovia v I., VI., VII. a VIII. rade. Spis Okresného súdu Čadca sp. zn. 10 C 593/01 bol doručený na rozhodnutie o odvolaní Krajskému súdu v Žiline dňa 10.7.2002. Dňa 20.februára 2003 bolo Krajskému súdu v Žiline doručené podanie označené ako stiahnutie odvolania, ktorým odporcovia v I., VI., VII. a VIII. rade berú odvolanie v celom rozsahu späť a žiadajú konanie zastaviť. Toto podanie bolo

predložené referujúcemu členovi senátu dňa 20.februára 2003. Na základe tohto podania Krajský súd v Žiline uznesením spisová značka 9 Co 1490/02 zo dňa 21.februára 2003 odvolacie konanie zastavil. Uvedený spis bol u predsedu senátu JUDr. [REDAKOVANÉ], ktorý bol zároveň referujúcim členom senátu počas doby od 10.júla 2002 do 20.februára 2003, teda počas viac ako sedem mesiacov a počas tejto doby nebol vo veci urobený žiadny úkon. JUDr. [REDAKOVANÉ] ako predseda senátu, ktorému vec pripadla na rozhodnutie, je zároveň aj predsedom Krajského súdu v Žiline, teda subjektom oprávneným podať návrh na disciplinárne konanie /§ 120 ods. 2 písm. d) zákona/. Lehota na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania mu začala plynúť od 10.júla 2002, kedy mu bol spis Okresného súdu Čadca 10 C 593/01 predložený. Podľa názoru disciplinárneho súdu dvojmesačná lehota na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania nemôže byť závislá od organizácie práce predsedu súdu, ktorý je súčasne predsedom senátu, teda od toho, kedy sa tento subjekt rozhodne, že plní povinnosti sudcu spočívajúce v štúdiu vecí, v príprave na jej zreferovanie a kedy si stanoví, že vykonáva funkciu predsedu súdu a z titulu tejto funkcie získava poznatky o skutočnostiach svedčiacich o tom, že sa niektorý sudca dopustil disciplinárneho previnenia. Určovanie iného začiatku plynutia dvojmesačnej lehoty podľa § 120 ods. 5 zákona by mohlo znamenať vnášanie subjektivismu a právnej neistoty do disciplinárneho konania, ktoré sa musí podriaďovať procesno-právnejmu režimu podľa zákona. Preto disciplinárny senát dospel k záveru, že ak predseda Krajského súdu v Žiline podal návrh na začatie disciplinárneho konania až 14.apríla 2003, podal ho oneskorene a preto disciplinárny súd disciplinárne konanie podľa § 124 písm. a) zákona zastavil.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie predseda Krajského súdu v Žiline. Žiadal, aby odvolací disciplinárny súd rozhodnutie prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil na nové prejednanie a meritórne rozhodnutie. Dôvodom zastavenia disciplinárneho konania je oneskorené podanie návrhu z hľadiska subjektívnej lehoty prináležiacej osobe oprávnenej podať návrh na disciplinárne konanie – predsedovi Krajského súdu Žilina. Disciplinárny súd zaujal stanovisko, že o disciplinárnom previnení sa dozvedel okamihom dôjdenia veci Okresnému súdu Čadca sp. zn. 10 C 593/01 na odvolací súd dňa 10.7.2002, od ktorého dátumu mu začala plynúť dvojmesačná lehota na podanie návrhu. S predmetným, z pozície oprávneného subjektu absolútne reštriktívnym výkladom ustanovenia § 120 ods. 5 zákona sa nestotožňuje. Z jeho doslovného znenia totiž vyplýva, že návrh možno podať do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa príslušný orgán dozvedel o disciplinárnom previnení, nie od dňa kedy sa dozvedieť mohol. Ako predseda senátu a zároveň referujúci člen v danej veci sa o disciplinárnom previnení dozvedel /nadobudol kvalifikovanú vedomosť nevyhnutnú pre podanie návrhu/ až po naštudovaní spisu a príprave na jeho zreferovanie na zasadnutí senátu v týždni od 17. do 21.februára 2003, preto ak podal návrh na začatie disciplinárneho konania dňa 14.4.2003, je podaný včas.

V rozpore s účelom disciplinárnej zodpovednosti v celom rozsahu jej jednotlivých súčastí a inštitútov je záver, že už odo dňa predloženia veci odvolaciemu súdu plyní lehota na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania. Previnenia spočívajúce v porušení sudcovských povinností sa zisťujú len z obsahu spisu. Je nemysliteľné, aby bezprostredne po pridelení veci generátorom do dotknutého senátu, predseda senátu tento podrobne naštuoval. Takýto výklad § 120 ods. 5 zákona by takmer vylučoval možnosť predsedu krajského súdu iniciovať disciplinárne konanie. Následne by dochádzalo k účelovým situáciám, kedy by predseda krajského súdu tvrdil, že vec referoval iný člen senátu a o disciplinárnom previnení sa dozvedel až na referovaní senátu, alebo predseda krajského súdu by podal návrh prostredníctvom predsedu okresného súdu, ministra spravodlivosti, či iného oprávneného subjektu. Hoci daný postup nie je obvyklý, domnieva sa, že je absolútne tendenčný a obchádza zákon. Ak mal disciplinárny súd za to, že sa jedná o účelové a stav právnej neistoty vyvolávajúce určovanie začiatku plynutia dvojmesačnej lehoty, svoje závery mal oprieť o konkrétne skutočnosti, čo však neučinil a uspokojil sa so všeobecným konštatovaním nevyplývajúcim zo žiadneho zistenia. Rozhodnutie disciplinárneho súdu z 29.9.2003 len potvrdilo jeho pocit a domnienku o snahe disciplinárneho senátu vyhnúť sa meritórnemu rozhodnutiu vo veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací disciplinárny súd zistil, že odvolanie predsedu Krajského súdu v Žiline bolo podané v zákonom stanovenej lehote, preskúmal zákonnosť napadnutého rozhodnutia ako aj konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo a zistil, že odvolanie nie je dôvodné.

Predseda Krajského súdu v Žiline podal návrh na začatie disciplinárneho konania proti sudcovi JUDr. [REDAKOVANÉ] pre neplnenie si sudcovských povinností. Disciplinárny súd sa správne zaoberal včasnosťou podania návrhu na začatie disciplinárneho konania tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 120 ods. 5 zákona, v zmysle ktorého návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať na disciplinárnom súde do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa orgán oprávnený podať návrh dozvedel o disciplinárnom previnení, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia.

V danom prípade preto bolo potrebné zistiť dodržanie subjektívnej lehoty na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania. Z obsahu spisu pritom nepochybne vyplýva, že sudca Okresného súdu [REDAKOVANÉ] JUDr. [REDAKOVANÉ] vo veci vedenej pod sp. zn. 10 C 593/01 vyhlásil rozsudok dňa 6. augusta 2001, proti ktorému podali odvolanie odporcovia v I., VI., VII. a VIII. rade a preto bol spis predložený Krajskému súdu v Žiline. Ako konštatoval prvostupňový disciplinárny súd, spis bol doručený Krajskému súdu v Žiline dňa 10. júla 2002, pričom vec podľa rozvrhu práce pripadla JUDr. [REDAKOVANÉ], ktorý bol v danej veci predsedom senátu a JUDr. [REDAKOVANÉ] je súčasne predsedom

Krajského súdu v Žiline, teda subjektom oprávneným podať návrh na disciplinárne konanie. Prvostupňový disciplinárny súd dospel k záveru, že dvojmesačnú subjektívnu lehotu na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania je potrebné počítať od dôjdenia veci Krajskému súdu v Žiline, pretože začiatok jej plynutia nemôže byť závislý od organizácie práce predsedu súdu, ktorý je súčasne predsedom senátu a od toho, kedy sa tento subjekt rozhodne, že plní povinnosti sudcu a kedy zasa vykonáva funkciu predsedu súdu a z titulu výkonu tejto funkcie získava poznatky o skutočnostiach svedčiacich o tom, že sa niektorý sudca dopustil disciplinárneho previnenia. Takýto výklad aplikácie ustanovenia § 120 ods. 5 zákona odvolací disciplinárny senát považuje za správny. V danej veci, keďže predseda súdu ako subjekt oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania bolo zároveň i referujúcim členom senátu, nie je možné oddeľovať a vymedzovať jeho pôsobenie na súde raz ako predsedu súdu raz ako sudcu – predsedu senátu. Námietka predsedu Krajského súdu v Žiline, ako by sa dala obísť alebo zneužiť aplikácia ustanovenia § 120 ods. 5 zákona v súvislosti s počítaním subjektívnej lehoty sa odvolaciemu disciplinárnemu súdu nejaví byť náležitá a na mieste, pretože daný prípad nie je možné zamieňať so situáciou, kedy by sa predseda Krajského súdu v Žiline o porušení povinnosti ktoréhokoľvek sudcu z obvodu Krajského súdu v Žiline dozvedel od iného sudcu, ktorý by mu to formálnou cestou oznámil. V takom prípade by dvojmesačná lehota predsedovi krajského súdu plynula od doručenia tohto oznámenia v súlade s ustanovením § 120 ods. 5 zákona, kedy by mal na zváženie, či podá, či nepodá návrh na začatie disciplinárneho konania voči sudcovi. V danom prípade ale bol on sám práve tým sudcom, ktorý zistil porušenie povinnosti sudcu JUDr. [REDAKOVANÉ] preto lehotu dvoch mesiacov nie je možné počítať tak, ako pri oznámení uskutočnenom iným sudcom súdu, t.j. čo by malo za následok jej predĺženie, resp. počítať ju tak, ako keby sa o porušení povinnosti sudcu dozvedel od iného sudcu z obvodu Krajského súdu v Žiline. Nie je možné v danej súvislosti totiž opomenúť, že JUDr. [REDAKOVANÉ] mal spis k dispozícii potom, ako bol Krajskému súdu v Žiline doručený a bolo jeho vecou, ako si prácu v senáte, prípadne vo vedení súdu zorganizuje a pokiaľ mu jeho organizácia práce neumožnila zistiť dané porušenia skôr, je potrebné konštatovať len to, že návrh nebol podaný v lehote dvoch mesiacov stanovenej v zákone a preto bol podaný oneskorene.

Ak by sme prijali opačný záver o výklade subjektívnej lehoty v zmysle § 120 ods. 5 zákona (podľa verzie navrhovateľa tohto disciplinárneho konania), potom by bolo možné nepreskúmateľným spôsobom so subjektívnou lehotou narábať, pretože určenie jej začiatku by bolo výlučne na subjekte oprávnenom podať návrh na začatie disciplinárneho konania. Nositeľ disciplinárnej právomoci je pred podaním návrhu povinný zistiť, či sú tu dané dôvody, ktoré by svedčili o disciplinárnom previnení sudcu. Ak ich zistí a je zachovaná dvojročná objektívna lehota je na ňom, aby zvážil, či návrh na disciplinárne

konanie podá. Dvojmesačnú lehotu je potom potrebné počítať v prospech subjektu oprávneného podať návrh na disciplinárne konanie tak, že ide o lehotu, v ktorej mal možnosť toto zistiť, pričom jeho nečinnosť /objektívne tak urobiť mohol, ale neurobil/ vždy svedčí v jeho neprospech. Podľa názoru odvolacieho disciplinárneho súdu práve opačný výklad by bol neprimeraným zvýhodnením subjektu oprávneného podať návrh na disciplinárne konania a dávalo by mu možnosť s dvojmesačnou subjektívnou lehotou nakladať podľa vlastného uváženia. Takéto právo mu však ustanovenie § 120 ods. 5 zákona nepriznáva. Subjektívna lehota v trvaní dvoch mesiacov uplynie oprávnenému subjektu v dvojročnej objektívnej lehote, v ktorej sa sudca disciplinárneho previnenia dopustil a patrí subjektu oprávnenému zvážiť, či podá či nepodá návrh na začatie disciplinárneho konania a to v lehote v trvaní dvoch mesiacov odvtedy, ako sa o disciplinárnom previnení dozvedel. Oprávnený subjekt sa ale musí rozhodnúť podľa vlastného uváženia v dvojmesačnej lehote, i tu musí byť jasný a preskúmateľný obraz o začiatku i konci jej plynutia.

Preto pokiaľ prvostupňový disciplinárny senát nepovažoval návrh na začatie disciplinárneho konania voči JUDr. [REDAKOVANÉ] podaný včas, odvolací disciplinárny senát sa s týmto názorom stotožnil a preto odvolanie predsedu Krajského súdu v Žiline ako nedôvodné zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 27. septembra 2004

JUDr. Ján B O B O R, v. r.
predseda odvolacieho disciplinárneho senátu

Za správnosť vyhotovenia:

